

Celiakie

“nemoc chameleon”

CO JE CELIAKIE?

- celoživotní onemocnění způsobené intolerancí lepku
- nejčastější autoimunitní onemocnění v Evropě
- projevit se může v jakémkoli věku

CO JE LEPEK?

- bílkovina obsažená v pšenici, ječmeni, žitu a ovsu
Oves je tolerován většinou stabilizovaných pacientů s nesnášlivostí lepku. Nesmí být kontaminován pšenicí, žitem nebo ječmenem a musí splnit parametry pro označení bez lepku (méně než 20 mg lepku/kg).

ZVÝŠENÉ RIZIKO VZNIKU NEMOCI:

- rodinná anamnéza
- genotyp HLA - DQ2 nebo HLA – DQ8

PŘÍZNAKY CELIAKIE

- průjemy nebo zácpa
- nadýmání
- zvracení a nevolnost
- bolest břicha
- anémie z nedostatku železa
- nedostatek vitamínu B12
- nedostatek kyseliny listové
- psychické obtíže
- apatie
- deprese a stavy úzkosti
- podrážděnost
- dráždivý tračník
- chronická únava
- častá nemocnost
- problémy s otěhotněním
- potraty bez známé příčiny
- poruchy zubní skloviny
- svědivé puchýřky
- opožděná puberta
- neprosívání
- nedostatečný vzrůst
- nedostatek vápníku
- osteoporóza
- bolesti kloubů

1 ze 100 trpí celiakií

JEDINOU LÉČBOU CELIAKIE JE CELOŽIVOTNÍ STRIKTNÍ BEZLEPKOVÁ DIETA.

Lepek u celiaků způsobuje zánět a atrofii střevní sliznice, čímž dochází ke zhoršenému vstřebávání živin a přetížení imunitního systému.

Existuje velké množství přidružených zdravotních komplikací, pokud zůstane celiakie nediagnostikována.

Celiakie se projevuje velmi pestrými příznaky, a to její diagnostiku často komplikuje, a proto se jí také přezdívá nemoc chameleon.

V mnoha případech se celiakie zdánlivě vůbec neprojevuje.

DIAGNOSTIKA DOSPĚLÝCH:

- vyšetření krve na protilátky proti tkáňové transglutamináze
- biopsie tenkého střeva

DIAGNOSTIKA DĚTÍ:

- vyšetření krve na protilátky proti tkáňové transglutamináze
Pokud je překročena horní referenční mez více jak 10x a klinické projevy svědčí pro celiakii, je možné na základě rozhodnutí lékaře upustit od biopsie.
- biopsie tenkého střeva jen po indikaci lékařem

Bez zátěže lepkem není možné celiakii potvrdit.

Bezlepková dieta nesmí být nasazena před stanovením diagnózy.

Svoji diagnózu zná jen každý čtvrtý celiak.

Společnost pro bezlepkovou dietu z.s.

www.celiak.cz

celiak@celiak.cz

Pomáháme lidem s nesnášenlivostí lepku.

Vydala patientská organizace Společnost pro bezlepkovou dietu z.s.
s odbornou gescí doc. MUDr. Ivy Hoffmanové, Ph.D. Interní klinika 2. LF UK a FN Motol,
za podpory Ministerstva zdravotnictví ČR 2024.

WWW.CELIAK.CZ